

Lahden kaupunki, Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta, 14.12.2022

§ 108

#OmaLahti-osallistuva budjetointi vuonna 2023

2627/00.01.03.01/2022

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Osallisuuskoordinaattori Tia Mäkinen, p. 044 769 8695

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Granqvist Tiina

Päätösehdotus

Hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunta päättää, että vuoden 2023 osallistuvan budjetoinnin kierros toteutetaan perusteluosan esityksen mukaisesti, ja että suuralueina ovat edelleen keskustan alue, pohjoinen, itäinen, eteläinen/läntinen alue sekä koko kaupunki. Lautakunta pyytää kaupungin asiantuntijoita huomioimaan alueellinen tasapuolisuus hankkeiden toteutusarviointivaiheessa.

Lisäksi lautakunta päättää, että vuoden 2023 hanketeemoina ovat hyvinvointi, yhteisöllisyys, ympäristö sekä asukkaiden valitsema kestävyys.

Lautakunta merkitsee tiedoksi ehdotuksen, että vuoden 2024 talousarvioon varataan alueellisiin hankkeisiin käytettäväksi määrärahaa 200 000 €, ja että määrärahat jakautuvat koko kaupunkia koskeviin hankkeisiin (20 %) sekä suuralueiden hankkeisiin (20 %/alue). Lautakunta valtuuttaa vastaavat

viranhaltijat valmistelemaan äänestyksessä menestyneiden investointihankkeiden (yli 10 000 € hankkeet) talouden ohjausprosessia osana investointiohjelmavalmistelua kesä-syyskaudella 2023.

Perusteluosa

Kuntalain 5 luku 22 § mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Kunnanvaltuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen mahdollisuuksista esimerkiksi järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun. Osallistuva budjetointi tarkoittaa, että asukkaat ovat tiivisti mukana suunnittelemassa sekä päättämässä taloutta ja resursseja koskevista asioista.

Lahden kaupunginvaltuusto päätti 23.5.2022 § 54, että kaupunkitasoinen osallistuvan budjetoinnin toimintamalli ja vaiheet otetaan säännölliseksi, joka toinen vuosi toteutettavaksi asukasosallisuuden toimintamuodoksi Lahdessa. Toimintamalliin liittyvät päätökset ovat osa hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnan toimivaltaa ja määrärahavaraus tehdään lautakunnan talousarvioon. Toimintamallia ja sen jatkoa arvioidaan uudelleen vuonna 2026.

Kaupunki toteutti alkuvuodesta 2022 edellisen osbukierroksen arvioinnin yhdessä Tampereen Yliopiston kanssa ja käynnisti toimintamallin kehittämistyön tiedon pohjalta. Asukas- ja organisaatiokyselytutkimusten lisäksi asiantuntijoita haastateltiin ja henkilöstölle järjestettiin yhteiskehittämisyöpäjä syyskuussa. Ohjausryhmä on käsitellyt osaltaan aikataulun ja prosessin sekä operatiiviseen työhön liittyvät muutokset kokouksessaan 11.11.2022. Vuosi 2022 on edellisen kierroksen hankkeiden toteutusvuosi. Lisätietoja toteutettavista hankkeista löytyy verkkosivulta www.lahti.fi/osbu

Osallisuus ja hyvinvointipalveluiden vuoden 2023 talousarvion toiminnallisiin tavoitteisiin kirjataan osallistuvan budjetoinnin ideoi, kehittä, äänestä -vaiheiden läpivienti. Vaiheet toteutetaan seuraavasti:

- asukasideointi 26.1.–5.3.2023
- yhteiskehittäminen 24.4.–5.5.2023
- asukasäänestys 22.5.–11.6.2023
- päätös vuonna 2024 toteutettavista ja rahoitettavista hankkeista hyvinvoinnin ja vapaa-ajan lautakunnassa elokuussa 2023

Ideointivaiheen pysyviä teemoja ovat ympäristö, yhteisöllisyys ja hyvinvointi. Joka kierroksella asukkaat voivat ehdottaa yhtä vaihtuvaa teemaa. Asukaskysely osallistuvan budjetoinnin teemasta toteutettiin verkossa 16.-30.11.2022 ja sen perusteella vaihtuvaksi teemaksi valikoitui kestävyys, joka mahdollistaa myös olemassa olevien kohteiden kunnostamisideat tai muun uusiokäytön.

Osallistuvan budjetoinnin toteuttamisen ja koordinoinnin tueksi nimetään kaupunkiorganisaatiosta palvelualueille osbukoutsit, yksiköihin osbuvastaavat sekä asukkaista vapaaehtoiset osbukummit, joita haetaan avoimella haulla joulukuussa. Osbukoutsit tukevat oman palvelualueensa yksiköitä ideoiden käsittelyssä, arvioinnissa sekä niiden toteuttamisessa ja osbuvastaavat varmistavat oman yksikkönsä prosessin sujuvuuden ja viestinnän.

Vuoden 2023 talousarvioon varataan määrärahat operatiiviseen työhön ja viestintään. Hankkeiden toteuttamiseen esitetään varattavaksi 200 000 € vuodelle 2024.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Toimenpiteet

Ote/toimeksi: koordinoititiimi Tia Mäkinen, Sanna Virta, Marianne Ihanus, Pia Haverinen, talouspalvelut Tiina Mörsky, Miia Karetjoki, Minna Vilén

Ote/tiedoksi: lukiojohtaja Heikki Turunen, kaupungin johtoryhmä, palvelu- ja vastuualueiden johtoryhmät, kaupungin viestintäpalvelut